

úspěšně patnáct let pořád dokola. Aby se mohlo dítě v Česku dobře rozvíjet, musíte ho ostaršovat. Protože potřebujete herní praxi, kterou z herního rozvoje nemůžete vyjmout a udělat ji samostatně jako ostatní dovednosti. A s vrstevníky to nejde.“

V zámoří ano?

„V Kanadě nebo v Americe je mnohastupňový systém mládežnických soutěží, ve kterých se spolu poměřují vrstevníci podobné sportovní úrovně. Tam jsou zápasy extrémně rychlé a vyrovnané, takže v nich se můžete výborně rozvíjet. V Česku vám nezbyvá, než talentované dítě ostaršit. Ale vezměte si, jak je to pro něj těžké, když přijde o kamarády, musí obstát v konkurenci starších kluků, kteří vidí, jak se jim mladší hráč dere do kolektivu. Když hrajete ve čtrnácti juniorskou soutěž nebo v šestnác-

ti skočíte mezi chlapy, tak abyste s nimi mohl fungovat, nesmí vás mít za blbce. Musíte mít něco, čím je přesvědčíte, že toho hodně umíte a že pro ně můžete být užitečný. To je extrémně těžké. Musíte mít obrovskou sportovní kvalitu i sociální intelekt, abyste obstáli.“

Ve fotbalové tuzemské žákovské lize se klidně urodí i dvouciferné výsledky.

„V hokeji jsme zažívali zápasy 30:0, 32:1. V Americe je to jednoznačné: vedete-li nad soupeřem 10:0, ukončuje se zápas, protože je to potupné a nefunkční pro obě strany. U nás to roky nikoho nezajímá. Přitom je to ztráta času a peněz. Argumenty typu - no ale oni v tomhle městečku si chtějí také zahrát se Spartou nebo s Kometou - neberu. Takové utkání má nádech jen prvních pár minut, než domácí prohrávají 0:5. Pak se

to zhroutí a rodiče v tom malém městě si kladou otázku, jestli má cenu děti vůbec vodit na hokej, když jsou takhle pozadu. Soupeři jsou zase vzteklí, protože jim protivník neklade odpor. Takže kdyby zůstali doma trénovat, je to pro ně lepší. Vyřešit tenhle problém nikdo v Česku roky nedokáže a můžeme to vzít napříč sporty. Přitom je věc, která brání správnému fungování výchovného systému. Dobří musí hrát i trénovat proti sobě, aby se rozvíjeli. A ti horší musí hrát proti obdobně kvalitním týmům. Ale můžou se v hierarchii posouvat, podle toho, jak se jejich výkonnost mění. Neumožnit tuhle přirozenost, to mi připadá jako obrovský problém a systémová chyba českého sportu.“

Šlo by systematicky využít Kamevédu?

„Dávám za vzor Island, který nastolil, jak říkám, státní Kamevédu. V roce 2000 si tam odsouhlasili model, ve kterém jsou děti od dvou let hodinu denně odborně rozvíjeny. Místo národního stadionu vystavěli haly a hřiště u škol, respektive fotbalových klubů. Tohle беру jako státem řízenou Kamevédu, která se projevila mimo jiné vzestupem islandské fotbalové reprezentace. Ale přece jenom jsou rozhodující první tři roky dítěte a ty jsou a zůstanou doménou rodiny. Můžete třeba vyškolit zdravotní sestry, aby rodiče naučily s dětmi bezpečně manipulovat a rozvíjet je už brzy po narození, ale ten obrovský a doposud nevyužitý potenciál rodinného prostředí a vliv rodičů na stav, v jakém se děti nacházejí, tohle nikdo jiný nemůže nahradit.“

ŠÁRKA STRACHOVÁ

PŘIPADALA JSEM SI JAKO OTCŮV MAJETEK

Nebyla to sice Kamevéda, ale také lyžařská šampionka Šárka Strachová (36) si v dětství prošla sportovním drilem. Její otec Petr Záhrobský si umanol, že z ní udělá světovou hvězdu. Ovšem za jakou cenu? „Jednal se mnou, jako bych byla jeho majetkem,“ popisuje mistryně světa a olympijská medailistka ve slalomu, která je dneska vyrovnanou a šťastnou maminkou. O minulosti už dokáže mluvit bez emocí.

TEXT: ZDENĚK JANDA
zdenek.janda@cncenter.cz

Zaznamenala jste diskusi, která se strhla po filmu **Každá minuta života?**

„Ze zkušenosti vím, že není dobré dělat jakékoliv závěry ze zprostředkovaných informací. A film, nebo v tomto případě dokument,

jsou jen malé úryvky z nějakého celého životního příběhu. Vždy to může být velmi malé procento z celkové reality. Obecně se informace prezentují tak, aby vzbudily emoce a zaujaly, ať už v pozitivním nebo negativním slova smyslu. I já mám zkušenost s dokumentem. Natáčeli jsme ho dva roky, a pak se všechno muselo sestříhat do 50 minut.“

Vy jste film o čtyřletém Miškovi, jemuž se rodiče totálně oddali, viděla?

